

Hindamine kaasavas keskkonnas Poliitika ja praktika võtmeküsimusi

Euroopa Eripedagoogika Arendamise Agentuur

Agentuuri hindamisprojekt algas 2005. aastal ning selles osales 23 riiki. Eesmärgiks oli vaadelda, kuidas hindamispoliitika ja -praktika saavad toetada õpetamist ja õppimist kaasavas keskkonnas alghariduse tasemel.

Projekti põhiküsimuseks kujunes, **mida tähendab kaasav hindamine?**

Kättesaadav info

23 riigi ülevaated hindamispoliitika ja -praktika kohta;

Interneti **andmebaas** riikide infoga;

Kokkuvõttev **raport** olulisemate järeldustega (19 keeles).

Kõik need ja teised projektimaterjalid on esitatud veebiaadressil:
www.european-agency.org/site/themes/assessment/

Kaasav hindamine

Agentuuri projekti osalised on defineerinud kaasava hindamise järgmiselt:

Kaasavas keskkonnas rakendatav hindamiskäsitlus, mille puhul poliitika ja praktika soodustavad võimalikult paljude õpilaste õpet. Kaasava hindamise üldeesmärk on, et kõik hindamis-strateegiad ja -protseduurid peaksid toetama ja tõhustama kõigi kõrvalejäämisohus õpilaste, sh HEV õpilaste edukat kaasamist ja osalemist.

Kaasavat hindamist peetakse tähtsaks **sihiks** **kõigi** hariduspoliitika kujundajate ja praktikute jaoks.

Agentuuri projekti keskne argument on, et **kaasava hindamise põhimõtete järgi peaks joonduma** kogu üldhariduse hindamine.

Kaasava hindamise põhimõtted toetavad kõigi õpilaste õpetamist ja õppimist. Uuenduslik kaasav hindamispraktika on osutunud sobivaks kõigi õpilaste puhul.

Kaasava hindamise põhimõtted

Kaasava hindamisega seatakse selgelt **eesmärgiks ennetata segregatsiooni**, vältides (võimaluse korral) õpilaste sildistamist ja keskendudes **õppimis- ja õpetamisviisidele, mis soodustavad kaasamist** tavaharidussüsteemis.

Kaasav hindamine on rakendatav üksnes **sobivas hariduspoliitilises raamistikus** ning **asjakohase kooli-korralduse ja õpetajate tugisüsteemi** korral ning eeldab, et õpetajatel on kaasamise suhtes positiivsed hoiakud.

See tähendab, et ...

... kõrvalejäämisohus õpilaste, sh hariduslike erivajadustega õpilaste vajadustega tuleb arvestada kogu üldhariduse ning ka HEV spetsiifilises hindamispoliitikas;

... kõigil õpilastel on õigus osaleda kaasavas hindamises: nii hariduslike erivajadustega õpilastel kui nende klassi- ja eakaaslastel;

... kõik hindamismeetodid ja lähenemised täiendavad üksteist ja annavad üksteise jaoks infot;

... hindamise eesmärk on väärtustada mitmekesisust, selgitades välja ja tunnustades kõigi õpilaste edasijõudmist ja saavutusi.

Tähelepanu keskmes kaasav hindamine

Kaasava hindamise eesmärk on **parandada kõigi õpilaste õpet kaasavas keskkonnas**. Kõik kaasava hindamise meetodid ja vahendid **annavad teavet õpetamise ja õppimise kohta ning toetavad õpetajaid** nende töös.

Kaasav hindamine **annab õpilasele ettekujutuse oma õppimisest** ning pakub motivatsiooni edasiseks õppimiseks.

Kaasav hindamine hõlmab järgmisi aspekte ...

... meetodid ja strateegiad, mille eesmärk on saada selget infot õpilase õppimise kohta nii mitteakadeemilistes kui akadeemilistes valdkondades;

... protseduurid, mis võivad täita muid eesmärke lisaks info andmisele õpetamise ja õppimise kohta (nt hariduslike erivajaduste esmane kindlakstegemine või haridusstandardite jälgimine), aga põhinevad ühistel arusaamadatel ja väärtustel hindamise ja kaasamise ning ka osaluse ja koostöö põhimõtete osas;

... meetodid, mis annavad infot õpitulemuste kohta, aga teavitavad õpetajaid ka selles osas, kuidas arendada ja parandada üksikute õpilaste või õpilasarühmade õpiprotsessi tulevikus;

... otsustusprotsess, mis lähtub mitmetest allikatest, mis annavad teatava perioodi vältel kogutud infot õppimise kohta. Tegu on "lisaväärtusega" infoga õpilase edasijõudmise ja arengu kohta, mitte hetkeinfoga;

... õpikeskkonna konteksti asetatud info, mis arvestab kõigi koduste ja keskkonnateguritega, mis mõjutavad õpilase õpet;

... õpilase kaasamist toetavate tegurite hindamine, et kogu kooli ja klassi juhtimine oleks tõhus ning võimalik oleks teha põhjendatud otsuseid toetuste eraldamise kohta;

... klassiõpetajate, õpilaste, vanemate, klassikaaslaste ja teiste võimalike hindajate või hindamisprotsessi osaliste aktiivne kaasamine.

Lisainfo Euroopa Eripedagoogika Agentuuri kohta:

www.european-agency.org